

2019. évi éves jelentés A 10 leggyakrabban feltett kérdés

1. Milyen feladatot lát el az Európai Számvevőszék az uniós költségvetést illetően?

Minden évben **ellenőrizzük az Unió beszámolóját, és véleményt nyilvánítunk** arról a két kérdésről, hogy pontos és megbízható-e a beszámoló, illetve hogy az uniós költségvetési forrásokat a szabályoknak megfelelően költötték-e el. Ez az ellenőrzés képezi **megbízhatósági nyilatkozatunk** alapját, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke szerint be kell nyújtanunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

2019-ben az uniós kiadások összesen 159,1 milliárd eurót tettek ki, ami az uniós tagállamok teljes államháztartási kiadása 2,1%-ának felel meg.

2. Ellenjegyezte az Európai Számvevőszék a 2019. évi beszámolót?

Igen. Mint 2007 óta minden pénzügyi évben, a 2019. év tekintetében is ellenjegyeztük a beszámolót, azaz **hitelesítő** véleményt adtunk annak megbízhatóságáról. Megállapításunk szerint a 2019. évi beszámoló minden lényeges szempontból híven tükrözi az Európai Unió pénzügyi helyzetét és a tárgyévben elért eredményeit.

A beszámoló véleményezése mellett ellenőrzésünk alapján arról is kötelesek vagyunk nyilatkozni, hogy a kapcsolódó kifizetések az uniós jogszabályok szerint történtek-e. Az elmúlt években összességében csökkent a kifizetések becsült hibaszintje (2015: 3,8%, 2016: 3,1%, 2017: 2,4%, 2018: 2,6%). 2019 tekintetében azonban kismértékben, **2,7%-ra** nőtt az általunk becsült hibaszint.

3. Mit jelent a Számvevőszék által becsült hibaszint?

A 2,7%-os adat **arra a pénzügyi összegre vonatkozó becslésünk, amelyet nem lett volna szabad kifizetni** az uniós költségvetésből, mivel azt véleményünk szerint nem az uniós szabályoknak megfelelően költötték el, és emiatt nem felelnek meg sem azoknak a céloknak, amelyeket a Tanács és a Parlament a vonatkozó uniós jogszabályok révén el kívántak érni, sem pedig a tagállamok egyedi nemzeti szabályainak.

Szokásos hibák például a nem támogatható kedvezményezetteknek vagy projekteknek folyósított kifizetések, valamint a közbeszerzési szabályok nem megfelelő alkalmazása egyes szolgáltatások vagy áruk beszerzése, illetve beruházások végrehajtása során.

4. Azt jelenti ez, hogy az uniós források 2,7%-át elpazarolták?

Nem. Ez a kijelentés nem helytálló, mivel nagy a különbség „hiba” és „pazarlás” között. Tesztelésünk során azt ellenőrizzük, hogy az uniós pénzüsségeket a szabályoknak megfelelően költötték-e el, hogy megfelelően számították-e ki az elszámolt költségeket, és hogy teljesültek-e a támogathatósági követelmények. Ha e feltételek valamelyike nem áll fenn, akkor ezt hibaként rögzítjük. A 2,7%-os adat erre vonatkozik.

A hibák egy része olyan kifizetésekhez kapcsolódik, amelyek esetében nem teljesültek a támogathatósági feltételek. Megállapítottuk például, hogy Portugáliában uniós forrásokból társfinanszíroztak egy városi gyalogutat, holott az a támogatás igénylésének időpontjában már készen volt. Ez nem felelt meg a támogathatósági feltételeknek, mert azok nem teszik lehetővé a visszamenőleges finanszírozást. Egy másik esetben egy több mint 1000 hektáros mezőgazdasági üzem egy takarmánytároló felépítéséhez pályázott támogatásra, helyette azonban gabonaraktárt épített. A szabályok szerint azonban terménytároló építéséhez csak kisebb gazdaságok kaphatnak támogatást. Mindkét esetre igaz, hogy a kedvezményezettek ugyan nem feleltek meg maradéktalanul a követelményeknek, ám az uniós támogatások ettől még gyakorolhattak kedvező hatást és hozhattak némi hasznot.

Ezzel szemben tökéletesen jogszerű és szabályszerű kiadások is lehetnek értelmetlenek. Jelentéseinkből erre az a kikötői infrastruktúra hozható fel példaként, amelynek építése során nem vették kellőképpen figyelembe a várható teherforgalmat.

5. A feltárt hibák csalásnak minősülnek?

Az esetek túlnyomó többségében nem. A csalás szándékos, haszonszerzési célú megtévesztést jelent. Noha a standard ellenőrzési eljárások nem feltétlenül alkalmasak a csalások felderítésére, minden évben előfordul, hogy teszteléseink során néhány csalásgyanús esetre bukkanunk.

2019-ben a 747 ellenőrzött tranzakció közül 9 alkalommal észleltünk csalásgyanús esetet. Ezeket mind bejelentettük az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF), amely a tagállami hatóságokkal együttműködve vizsgálja az ilyen eseteket, és adott esetben megteszi a szükséges intézkedéseket.

6. Romlik az uniós pénzgazdálkodás?

Az elmúlt években összességében – 2014 és 2019 között 4,4%-ról 2,7%-ra – csökkent a kifizetések becsült hibaszintje. Néhány szempontból 2018-hoz képest is javult a helyzet: a „Természeti erőforrások” fejezet esetében például a számvetők fejlődésről számoltak be, az „Igazgatás” fejezet esetében pedig sikerült fenntartani az elért eredményeket.

A magas kockázatú kifizetéseket azonban továbbra is lényeges hibaszint jellemzi. A 2019. évi költségvetésben 53%-ra nőtt az ilyen típusú kiadások aránya, amelyek ellenőrzési sokaságunkon belül is többségben voltak. A magas kockázatú kifizetések esetében 4,9%-ra becsüljük a hibaszintet. Az előző három évvel ellentétben a hibát **általános érvényűnek** ítéljük, ezért **a kiadásokra nézve elutasító véleményt** adunk.

7. Mit jelent, hogy egy hiba általános érvényű?

2019-ben az uniós kiadások több mint fele magas kockázatúnak minősült. Bár az összes kiadásra nézve 2,7%-ra becsüljük a hibaszintet, ha csak a magas kockázatú kiadásokat vizsgáljuk, a hibaszint eléri a 4,9%-ot. Mivel ez a kiadástípus jelentős súlyt képvisel az összes kiadáson belül, úgy ítéljük meg, hogy a hiba általános érvényű, azaz a teljes ellenőrzött sokaságban vagy annak jelentős részében fennáll.

8. Mit jelent a magas kockázatú kiadás?

A magas kockázatú kiadások közé többségében az olyan kiadások tartoznak, amelyek esetében az Unió támogatható tevékenységek támogatható költségeit **téríti vissza** (összetett szabályrendszer alapján). Költségtérítés formájában nyújtják a támogatásokat például a kutatási projekteknél (a „Versenyképesség” területen), a regionális és vidékfejlesztési beruházásoknál (a „Kohézió” és a „Természeti erőforrások” területen) és a fejlesztési támogatási projekteknél (a „Globális Európa” területen). Ebben az évben e kiadástípus aránya – elsősorban a kohéziós kiadások növekedése miatt – 53,1%-ra nőtt.

Az alacsony kockázatú kiadások többnyire **jogosultságalapú kifizetések**, amelyeket azoknak a kedvezményezetteknek folyósítanak, akik megfelelnek bizonyos (kevésbé összetett) feltételeknek. Ilyenek többek között a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások (a „Természeti erőforrások” területen), a hallgatói és kutatói ösztöndíjak (a „Versenyképesség” területen), vagy az uniós alkalmazottak bére és nyugdíja (az „Igazgatás” területen).

9. Mi jelent a hitelesítő, korlátozott és elutasító vélemény?

„**Hitelesítő**” véleményt akkor adunk, ha a számadatok megbízható és valós képet mutatnak, és megfelelnek a pénzügyi beszámolás és a pénzgazdálkodás szabályainak.

„**Korlátozott**” a vélemény akkor, ha a számvevők nem tudnak hitelesítő véleményt adni, de a feltárt problémák nem általános érvényűek.

Az „**elutasító**” vélemény arra utal, hogy széles körben állnak fenn problémák.

10. Mit jelent a lényeges hibaszint?

Az ellenőrzési szaknyelvben ez **azt a szintet jelenti, amely felett a hibákat jelentős hatásúnak tekintjük**. Lényegesnek tekinthető az a hibaszint, amely valószínűsíthetően befolyásolja az ellenőrzési jelentés felhasználóinak döntését. A Számvevőszék és az Európai Bizottság egyaránt **2%-os** küszöböt alkalmaz a lényegesség meghatározásához.

A Számvevőszék 2019. évi éves jelentése 23 uniós nyelven elérhető honlapunkon (eca.europa.eu).